

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia (sediul central), (jud. S. Aramă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, L. Caraianu, Șt. Starciuc)

Î N C H E I E R E

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentat de avocatul Puțuntica Eric,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva lui Dimitrov Ștefan cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Dimitrov Ștefan, casată hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoria Cimișlia (sediul central) și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 06 august 2018, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Dimitrov Ștefan cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 21 iunie 2017, în or. Leova s-a produs un accident rutier în rezultatul căruia automobilul de model VAZ 21063 cu n/î XX XX XXX condus de pârâtul Dimitrov Ștefan a tamponat autovehiculul de model Mercedes-Benz E240 cu n/î XXX XXXX condus de Cojocarum Dumitru. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI03 736038 din 21 iunie 2017, Dimitrov Ștefan a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier și sancționat potrivit art. 242 alin. (1) Cod contravențional pentru încălcarea prevederilor pct. 42 din Regulamentul Circulației Rutiere - încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri.

Mai mult, s-a stabilit că la momentul producerii accidentului rutier Dimitrov Ștefan nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, astfel, încălcând prevederile art. 229 alin. (3) Cod contravențional, exploatarea unui vehicul care nu a fost asigurat de răspundere civilă în modul stabilit, fiindu-i

întocmit proces-verbal cu privire la contravenție MAI03 736039 din 21 iunie 2017.

Ulterior, la 11 septembrie 2017, pãgubitul reprezentat prin procurã de Cojocaru Tamara s-a adresat cu o cerere cãtre AP „Biroul Național al Asigurãtorilor de Autovehicule” din Republica Moldova, solicitãnd acordarea despãgubirilor ce i se cuvin conform prevederilor legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în accidentul de circulație produs.

Urmare a faptului cã Dimitrov Ștefan nu a respectat dispozițiile art.4 alin.(1) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 ”Cu privire la asigurarea obligatorie de rãspundere civilã pentru pagube produse de autovehicule”, la 23 noiembrie 2017, AP „Biroul Național al Asigurãtorilor de Autovehicule” în temeiul art.33 alin.(3) din legea menționatã și în temeiul ordinului nr.ovs/582 din 14 noiembrie 2017 a achitat pãgubitolui despãgubirea de asigurare în sumã de 10 744,61 lei din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor strãzii.

Reclamantul a mai menționat cã, la 17 octombrie 2017, Dimitrov Ștefan a fost înștiințat prin scrisoare recomandatã despre existența dosarului de daune, fiindu-i acordatã posibilitatea înaintãrii obiecțiilor de rigoare, precum și a stingerii datoriei față de AP „Biroul Național al Asigurãtorilor de Autovehicule” în cazul în care este de acord cu cuantumul despãgubirii de asigurare.

Adițional, la 22 decembrie 2017, în adresa pãrãtului a fost expediatã pretenția nr.02-2277/17 (recepționatã la 29 decembrie 2017), prin care AP „Biroul Național al Asigurãtorilor de Autovehicule” a solicitat de la acesta recuperarea despãgubirilor acordate pãgubitolui în sumã de 10 744,61 lei, precum și a cheltuielilor pentru evaluarea pagubei suportate de reclamant în sumã de 800 de lei.

În situația în care pãrãtul nu a stins datoria, reclamant a solicitat în fața instanței de judecatã încasarea despãgubirii de asigurare, a dobãnzii de întãrziere pentru neexecutarea în termen a obligației de platã pentru perioada de 08 ianuarie 2018 pãnã la 20 iulie 2018 în mãrime de 946,18 lei, și a cheltuielilor de asistență juridicã în mãrime de 2500 de lei, precum și compensarea taxei de stat în mãrime de 374,72 lei.

Prin hotãrãrea din 14 decembrie 2018 a Judecãtoriei Cimișlia (sediul central), cererea înaintatã de AP „Biroul Național al Asigurãrilor de Autovehicule” împotriva lui Dimitrov Ștefan cu privire la încasarea în ordine de regres a despãgubirii de asigurare, dobãnzii de întãrziere și cheltuielilor de judecatã a fost admisã.

A fost încasat de la Dimitrov Ștefan în beneficiul AP „Biroul Național al Asigurãrilor de Autovehicule” suma de 11 544,61 de lei cu titlu de despãgubire de asigurare, suma de 946,18 de lei cu titlu de dobãndã de întãrziere, suma de 374,72 de lei drept compensare a taxei de stat și suma de 2500 de lei drept compensare a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Pentru a admite acțiunea prima instanță a reținut cã, în cazul în care prin hotãrãrea instanței de judecatã decizia agentului constator cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale a fost anulatã, iar procesul-verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul, cu încetarea procesului contravențional în temeiul art. 445, 443 Cod contravențional, vinovãția asiguratului/utilizatorului în comiterea accidentului rutier și rãspunderea asiguratului/ utilizatorului pentru pagube produse de autovehicul nu se exclude.

Astfel, prima instanță a constatat vinovăția lui Dumitrov Ștefan în cauzarea prejudiciului material, or dacă autoritățile publice competente nu au reținut elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului sau la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de partea interesată prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, fapt care a fost realizat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

Prin urmare, reținând nerespectarea de către Dumitrov Ștefan a obligației de asigurare obligatorie de răspundere civilă, instanța a considerat că pârâtul întrunește condițiile răspunderii delictuale reglementate de art. 1398 al Codului civil (în redacția în vigoare la examinarea cauzei).

Prin decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Dumitrov Ștefan, casată hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătorei Cimișlia (sediul central) și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, la momentul pronunțării hotărârii de către instanța de fond, pe cazul producerii accidentului rutier la 21 iunie 2017, între autovehiculele conduse de Dumitrov Ștefan și Cojocaru Dumitru, nu există vreo decizie a unei autorități sau hotărâre judecătorească privind recunoașterea vinovăției persoanei concrete de producerea accidentului rutier.

Instanța de apel a menționat în decizia sa că, instanța de fond formulând concluziile reiterate supra, nu a luat în considerație că obiectul acțiunii este recuperarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare achitate și că calitatea procesuală de reclamant o are AP,, Biroul național al asigurătorilor de Autovehicule”.

Astfel, în condițiile în care, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Dumitrov Ștefan a fost declarat nul cu dispunerea încetării procesului contravențional intentat, iar potrivit prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul, la caz nu este stabilită în mod cert persoana vinovată (persoana răspunzătoare de prejudiciu) de comiterea accidentului rutier ce a avut loc la 21 iunie 2017, în cadrul unui proces civil privind repararea prejudiciului material.

Mai mult, instanța de apel diferențiind două modalități de a acționa în justiție, a menționat că, persoana vinovată (persoana răspunzătoare de prejudiciu) de comiterea accidentului rutier nu poate fi stabilită, după cum a procedat instanța de fond, în cadrul procesului civil de recuperarea în ordine de regres, a sumei despăgubirii achitate.

La 04 iulie 2019, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentat de avocatul Puțuntica Eric a declarat recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe sau casarea și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar ca alternativă a indicat că instanța de apel a soluționat problema drepturilor altei persoane neatrase în proces.

La 21 august 2019 (prin oficiul poștal), Dumitrov Ștefan a depus o referință la recursul declarat de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentat de avocatul Puțuntica Eric, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentat de avocatul Puțuntica Eric, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o

minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentat de avocatul Puțuntica Eric.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentat de avocatul Puțuntica Eric.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova